

תלמוד לומר "ובת כהן" — עם וי"ו החיבור לרבות מכל מקום, כל בת כהן שזינתה גם אם היא נשואה או בוגרת הרי היא בכלל בת כהן שזינתה שדינה בשריפה.

כתוב בפסוק: "בת כהן"

אין לי ללמוד מזה, אלא בת כהן שניסת ^{א-א} לכהן וזינתה תחתיו, אבל אם ניסת לזוי ולישראל, לכותי⁽¹⁾, לחלל — היינו בן מכהן שנשא גרושה או זונה, שהבן נקרא חלל מן הכהונה שנאמר: "לא יחלל זרעו" וייקרא כא טו, ודינו לכל שאר הדברים כישראל כשר, אך אשתו נפסלת מן הכהונה, לממזר — היינו מי שנולד מאיסור שיש בו מיתת בית דין, או כרת [חוץ מגדה], ולנתין — היינו אחד מצאצאי הגבעונים מימי יהושע, שנדונו [על ידי דוד] להיות מובדלים מן הקהל, שיהא דינם כממזרים, מניין שאף אותה בת כהן שנישאה להם, הרי היא בכלל בת כהן שדינה בשריפה?

תלמוד לומר "ובת איש כהן" — ה"איש" מיותר לדרוש כי רק האב צריך להיות כהן, אבל הבעל אינו צריך להיות כהן, אלא אף על פי שאינה כהנת, העיקר שהיא בת כהן, כי התורה הקפידה רק שתהיה בת איש כהן ולא שתהיה אשת כהן.

כתוב בפסוק: "את אביה היא מחללת" ודורשים מהמילה "היא" למעט, כי רק "היא" יצאה מכלל בת ישראל להיות נידונת בשריפה ואין בוועלה נידון בשריפה. רק "היא" יצאה מכלל בת ישראל להיות נידונת בשריפה ואין זוממיה נידונים בשריפה, אלא

תידון בשריפה, אבל אם זינתה משאר כל אדם תידון כשאר בנות ישראל, אם היא נשואה — בחנק, ואם היא ארוסה — בסקילה.

כשהוא אומר בפסוק: "היא מחללת" — משמע שהיא מחללת את אביה, ולא הוא מחלל אותה, הוי אומר על כרחך, שבזינתה עם שאר כל אדם אמור הכתוב.

הא מה אני מקיים במה שכתוב "אביה", אי אפשר לדרוש ממנו שרק אם זינתה מאביה תידון בשריפה שהרי כתוב "היא מחללת".

אלא ודאי נכתב כדי לדרוש ממנו את הגזירה שוה: נאמר כאן "אביה" ונאמר להלן גבי נערה המאורסה "אביה", מה להלן — מדובר על זנות עם זיקת הבעל, אף כאן — מדובר על זנות עם זיקת הבעל.

ומקשינן: אם יש גזירה שוה להקיש בת כהן שזינתה לנערה המאורסה, אם כן נקיש ונאמר גם: אי מה להלן מדובר על נערה שהביאה סימני נערות [שתי שערות] ולא הביאה סימני בגרות [במסכת נדה דף מז א נתבאר מה הן סימני בגרות] והיא ארוסה ולא נשואה — אף כאן מדובר על נערה שהביאה סימני נערות ולא הביאה סימני בגרות והיא ארוסה ולא נשואה.

אבל נערה והיא נשואה, או בוגרת והיא ארוסה, או בוגרת והיא נשואה, ואפילו הזקינה מניין שגם הן בכלל בת כהן שזינתה שדינה בשריפה?

1. כך גירסת הדקדוקי סופרים, שהביא במקום לעכו"ם "לכותי", והיינו טרם שנעשו כעכו"ם

נידונים כאילו היתה בת ישראל.

רבי אליעזר אומר: דורשים את הכתוב: **"את אביה" למעט**, כי רק אם זינתה את אביה **בשריפה** ואילו אם זינתה את המיה **בסקילה**. ולהלן תבאר הגמרא פירוש דרשה זו.

כהן חיללה שבת תתחייב שריפה — הרי המחללת שבת **בת סקילה היא!** אם כן איך היינו חושבים לומר שהתורה תקל בבת כהן יותר משאר בנות ישראל שתידון במיתה קלה.

אמר רבא: הא מני ברייתא זו רבי שמעון היא, **דאמר:** שריפה חמורה. ולכן סלקא דעתך **אמינא** היינו חושבים לומר: **הואיל ואחמיר בהו רחמנא בכהני**, היות והחמירה התורה בכהנים, **דרבי בהו** שנתרכו בהם **מצוות יתירות** — משום כך היה סברה לומר כי **תידון בשריפה** על חילול שבת, אף ששאר בנות ישראל נידונות רק בסקילה⁽²⁾, לזה **קא משמע לן** משמענו הפסוק, כי

אמר מר: שנינו בברייתא לעיל על הפסוק [ויקרא כא ט]: "ובת איש כהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרף" — יכול **אפילו חיללה שבת** תתחייב שריפה — לזה נכתב בפסוק "לזנות" — לומר כי רק בחילולין שבזנות הכתוב מדבר.

ומקשינן: איך היה הוה אמינא כי אם בת

ה"ג שאני כהנים] מבואר, שהכהנים לוקים אפילו על לאו הניתק לעשה מפאת קדושתם היתירה, ואפילו כשהלאו הניתק לעשה איננו לאו של כהונה כלל, אלא סתם לאו, כגון לאו של: "לא יוכל לשלחה" הנאמר אצל המוציא שם רע. ובספר אהבת יהונתן סוף פרשת אמור מביא על לשון הכתוב [יחזקאל מד לא]: "וכל נבילה וטריפה מן העוף ומן הבהמה לא יאכלו הכהנים", שהקשו בגמרא [מנחות מה א]: וכי ישראל יכול לאוכלו, והביא שהרמב"ם [מלכים ח א] פסק כי במלחמה מותר רק לישראלים לאכול נבילות, אבל לכהנים אסור, כמו שאסור להם יפת תואר [רמב"ם שם ד].

כעין זה חקר בספר מתן שכרן של מצוות לבעל הפרי מגדים [חקירה ז], האם עבירה הנעשית בשבת חמורה יותר מאשר אם עשה אותה עבירה בימות החול. ובדרישות בעניני המלאכים למרן הרמ"ק [בסוף ספר מלאכי עליון, דרישה ה] כתב, כי מצוות הנעשות בשבת מתעלות יותר מבחול. ובמרגליות הים הביא בשם הזהור כי מצוה הנעשית בארץ ישראל

גמורים, וכן מבואר ביד רמה כאן, שהם אלו שהביא מלך אשור, והושיבם בערי שומרון, וגויים הם בכלל "לא תתחתן בם", ומה שנקט "כותי" ולא נקט "גוי", משום ששייך במצוות ותופסים בו קידושין. וברמב"ם לא הביא דין כותי, כי הרי בכלל אינו מביא דיניהם אחרי שעשאו כגויים גמורים.

2. בספר לקח טוב להגר"י ענגיל [כלל ו] הוכיח מכאן כי קדושת הכהונה מתפשטת על כל המצוות ואפילו על מצות שבת שאינה מצות כהונה כלל, והכהן מצווה בה רק בהיותו ישראל, ואף על פי כן היה סברא שחילול שבת של כהן עונשו חמור מחילול שבת של כל אדם מישראל, וכן בקידושין [כא ב] הסתפקו גבי עבד עברי כהן, האם רבו מוסר לו שפחה כנענית או שמא שונים כהנים שריבה בהם הכתוב מצוות יתירות, וכן ביבמות [ה א] אמרו, כהנים הואיל וריבה בהן הכתוב מצוות יתירות היינו חושבים לומר כי אפילו האיסור של "ופאת זקנם לא יגלחו" יש לו חומר מיוחד, וכן ברש"י [תמורה ד ב ד"ה

נידונת בשריפה רק על חילול של זנות ולא על חילול שבת.

ומקשינן: כיצד חשבנו בתחילה כי בת כהן שחיללה שבת נידונת בשריפה, וכי מאי שנא מיניה דיריח? מדוע שהתורה תחמיר בנקיבות יותר מן הכהנים הזכרים? (3)

ומתצינן: סלקא דעתך אמינא היינו חושבים לומר: איהו דאישתריא ליה הכהן הזכר שהותר לו מלאכת שבת לגבי עבודה בבית המקדש, לכן יש סברא שלא להחמיר בו במקום שלא הותר לו מלאכת שבת.

מה שאין כן היא הנקבה, כיון דלא אשתריא

כיון שלא הותרה מלאכת שבת לגבה בשום אופן (4) — אימא היינו אומרים, כי התורה החמירה בה שתידון בשריפה.

לזה קא משמע לן הפסוק, שאינה נידונת בשריפה על חילול שבת, אלא רק על חילול של זנות.

שנינו בברייתא לעיל: יכול אפילו בת כהן פנויה שזינתה תתחייב שריפה — לכך אנו דורשים גזירה שוה: "אביה" "אביה" מנערה המאורסה.

ומקשינן: איך היינו חושבים לומר כי פנויה שזינתה תתחייב שריפה, הא "לזנות" כתיב

מעולה יותר מאותה מצוה עצמה כשנעשית בחוץ לארץ.

3. לכאורה קשה גם בזנות, מדוע דינה של בת כהן שונה מדין כהן עצמו שבא על אשת איש. ותירץ ר"י, כי בת כהן, כיון שהיא נשואה ואסור לה מצד עצמה להבעל לאחר — דינה חמור יותר. מה שאין כן כהן עצמו, שאף אם הוא נשוי, אין לו איסור מצד עצמו לקחת אשה נוספת, ולכן ביאת איסור שלו אינה מחללת אותו.

4. בשו"ת אבני נזר [או"ח תנה ח] הקשה, כי לכאורה גם בנשים הותרה מלאכת שבת, לענין עבודה בשחיטת קרבנות צבור בשבת, שהרי שחיטה כשרה בזרים וגם בנשים, ובמרגליות הים כתב: שאין לומר כי העבודה שהותרה בשבת, היינו דווקא לכהן שבהכרח הותר לו מלאכת שבת מחמת שאר העבודות, אבל זר הפסול בכל העבודות, אסור לו לעשות מלאכת שחיטה והפשט בשבת, כי אם כן איך לא הזכיר התנא, כי בערב פסח שחל להיות בשבת היתה

השחיטה וההפשט על ידי הכהנים בלבד, ובכלל, איך אפשר שרק הכהנים ישחטו ויפשיטו מספר רב כל כך של פסחים שעלו לפעמים ל-2.1 מליון מלבד אותם קרבנות שנפסלו, ומה גם לדעת חכמים שמפשיטים את כולו לא שייך שהכל ייעשה על ידי הכהנים בלבד. ולא עוד, אלא שאם נאמר כי זר אסור לשחוט קדשים בשבת, יהיה גם אסור לכהן בעל מום.

ותירץ האבני נזר, כי האשה אינה חייבת בתמידין ומוספין, שהם מצות עשה שהזמן גרמא, וכיון שאינה מחוייבת בהם, אינה בכלל ערבות במצוה, ואסורה לחלל את השבת עבור האנשים.

ובשו"ת בית יצחק [או"ח סוף סימן יב] תירץ על פי הגמרא במנחות [יט א] שלמדו דין שחיטה כשרה בזר, מהכתוב: "וסמך ... ושחט" הוקשה שחיטה לסמיכה, מה סמיכה נעשית בזרים, אף שחיטה כשרה בזרים. ולפי זה, אשה שאינה בסמיכה [כמבואר במנחות צג א], גם לשחיטה פסולה.

עוד כתב הבית יצחק שם, כי נשים אין להם חלק בקרבנות כיון שלא היו ממשכנים אותן על

ומקשינן: **אלא מאי ניהו** אם הפסוק אינו מדבר שזינתה משאר כל אדם, אם כן, עם מי הפסוק מדבר שזינתה, וכי נעמיד את הפסוק **שזינתה מאביה**? והרי אם נעמיד כן יקשה **מאי איריא** מדוע דיבר הכתוב רק על **בת כהן**, הרי **אפילו בת ישראל** שזינתה עם אביה **נמי נידונה** בשריפה?

דאמר רבא, אמר לי רב יצחק בר אבודימי: אתיא דורשים גזירה שוה "הנה" "הנה" לחייב את הבא על בתו כמו אם בא על בתו, שכתוב גבי הבא על בת בנו ובת בתו [ויקרא יח י]: "ערות בת בנך או בת בתך לא תגלה ערותך כי ערותך הנה", וכתוב גבי הבא על בת אשתו [שם יז]: "ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה היא", ודורשים מהגזירה שוה: מה באשתו חייב על בתה כעל בת בתה, אף כאן חייב על בתו כעל בת בתו⁽⁶⁾.

בפסוק, ובפנויה אינו זנות, שאין לשון זנות, אלא אם זינתה ויצאה מתחת בעלה לאחרים, כמו שכתוב בהושע [ט א] "כי זנית מעל אלקיך", ש"זונה" מלשון — מורדת ויוצאת וסרה מזה לזה.

ומתצינן: ברייתא זו סוברת **כדרבי אלעזר, דאמר במסכת יבמות [דף סא ב]: פנוי הבא על הפנויה שלא לשום אישות עשאה זונה**, ונפסלת מן הכהונה, שאסור לכהן להנשא: לגרושה, חללה וזונה. משמע כי לדעת רבי אלעזר גם בפנויה נחשב זנות⁽⁵⁾. לכן צריך את הגזירה שוה "אביה" "אביה" לדרוש מנערה המאורסה, כי הכתוב גבי בת כהן שזינתה אינו מדבר בפנויה.

שנינו בברייתא לעיל: **או אינו אומר "אביה" אולי "אביה" לא נאמר לגזירה שוה זו, אלא להוציא את כל הארבע?** שאם זינתה משאר כל אדם תידון כשאר בנות ישראל, בנשואה בחנק ובארוסה בסקילה.

ותירץ, כי "לזנות" משמעותו שאין איסור אלא רק משום הזנות, מה שאין כן במקרים אלו, הפסול הוא משום שהוא פסול לה אפילו בנשואין, וכן כלתו ואמו ואשת האב. ועוד, שאין להעמיד את הפסוק, אלא בדבר האסור לכהן ומותר לישראל, כגון הבא על הפנויה שעשאה זונה לאוסרה לכהן, אבל לישראל אינה אסורה, מה שאין כן הבא על אמו או על כלתו — אסורה אף דלישראל.

6. רש"י מפרש כי אי אפשר ללמוד דין זה מקל חומר, מה אם חייב מיתה כשבא על נכדתו, קל וחומר שחייב מיתה כשבא על בתו. משום שאין עונשין על דבר הנלמד מקל וחומר. מה שאין כן דבר הנלמד מגזירה שוה עונשים עליו, כי נחשב כאילו נכתב במפורש, שהרי המילה "הנה"

השקלים ולכן לא חלה עליהן עשה של תמיד. ומחמת כן לא היו רשאיות לשחוט במקדש. אמנם הקשה הבית יצחק [יו"ד סי' ל] כי לכאורה הדלקת המנורה כשרה בורים, וכן בנשים, אם כן הותרה מלאכת שבת לגבה.

5. בחמרא וחיי הקשה, מדוע לא העמידה הגמרא את הברייתא לפי שיטת רבי עקיבא הסובר כי בנבעלה לפסול לה מאותם פסולים שחייבת עליהם כרת — נעשית זונה, וגם מדוע לא העמידו את הברייתא שבא על אמו אחרי מיתת בעלה או על כלתו אחרי מיתת בנו שמיתתן בסקילה לדעת רבנן [כמבואר לקמן נג], ובא הפסוק של "ובת כהן" להוציאה מסקילה הקלה לשריפה החמורה לדעת רבי שמעון, ומדובר אפילו בפנויה.

וכן **אתיא** דורשים גזירה שוה "זמה" "זמה" לחייב את הבא על בתו בשריפה, שכתוב כאן "זמה היא" וכתוב גבי דין שריפה [ויקרא כ יד] "באש ישרפו וגו' ולא תהיה זמה בתוכם".

אם כן איך היינו חושבים לומר כי הפסוק המחייב בת כהן שזינתה בשריפה, מדבר בזינתה מאביה, הרי כבר למדנו זאת מהגזירה שוה של רבא כי כל הבא על בתו חייב שריפה.

ומתצינן: לעולם הפסוק המחייב בת כהן שזינתה בשריפה, מדבר בזינתה עם אביה.

כי גם אם הפסוק מדבר בזינתה מאביה, **איצטריך**, נצרכת היא.

כי **סלקא דעתך אמינא** היינו חושבים לומר: **קרא לאפוקי** כי "אביה" שכתוב בפסוק מיותר ללמד כי בת כהן שזינתה מאביה נידונת בשריפה — ובא למעט **מדרבא**, מהגזירה שוה של רבא, שלא נחייב ישראל הבא על בתו בשריפה⁽⁷⁾, **מדגלי רהמנא** מכך שהפסוק חייב בשריפה רק **בבת כהן ולא בבת ישראל**.

לזה **קא משמע לן** משמענו הפסוק: "היא

מחללת" — כלומר הפסוק דיבר רק על אופן ש"היא" מחללת את אביה, ולא הוא מחלל אותה, דהיינו שמדובר בזינתה עם שאר כל אדם ולא בזינתה עם אביה, ולכן דיבר הכתוב רק על בת כהן, כי בזינתה עם כל אדם, רק בת כהן נידונת בשריפה, אבל בזינתה עם אביה — לומדים מהגזירה שוה של רבא, כי גם בת ישראל נידונת בשריפה.

שנינו בכרייתא לעיל: על הכתוב: "**בת כהן**" — **אין לי** ללמוד מזה, **אלא** בת כהן **שניסת לכהן**, אבל אם **ניסת ללוי, לישראל, ולכותי, ולחלל, לנתיק, ולממזר, מניין** שאף היא בכלל בת כהן שדינה בשריפה?

תלמוד לומר: "בת איש כהן" — ה"איש" מיותר לדרוש כי רק האב צריך להיות כהן, אבל הבעל אינו צריך להיות כהן, אלא **אף על פי שאינה כהנת**, העיקר שהיא בת כהן, שהתורה הקפידה רק שתהיה בת איש כהן ולא שתהיה אשת כהן.

ומקשינן: כיצד יש צד לומר שהפסוק מדבר רק בבת כהן הנשואה לכהן, עד שצריך הכתוב לכתוב "איש" מיותר בפסוק כדי שנדרוש, כי בת כהן חייבת שריפה גם אם נשאת לאלו שאינם כהנים, וכי **משום דאינסבא להו להני לאו בת כהן היא?** וכי

מיותרת לדרוש גזירה שוה זו.

7. בחידושי הר"ן הקשה, איך היינו חושבים לומר כי "אביה" בא למעט את הגזירה שוה, הרי אין אדם דן גזירה שוה אלא אם כן קיבלה מרבו ורבו מרבו עד משה רבינו, ואם היא קבלה כיצד הכתוב ממעט אותה, ואם אינה קבלה מדוע הוצרך הכתוב למעט, הרי אין אדם דן אותה

מעצמו.

ותירץ, כי מה שאמרו כאן שהפסוק בא למעט את הגזירה שוה, אין הכוונה שהפסוק יבטל את הגזירה שוה מעיקרו, אלא רק ימעטו שלא נלמד מהגזירה שוה לבתו שתהא בשריפה, אבל עיקר הגזירה שוה תשאר לדון את בת בנה ובת בתה הכתובים בתורה בשריפה מהגזירה שוה "זמה" "זמה", ומהגזירה שוה "הנה" "הנה" להשוות

מפני שנישאה לאלו שאינם כהנים או לאלו הפסולים, כבר אינה נחשבת בת כהן?

ותו ועוד: **מידי כהנת לכהן כתיב?** וכי הפסוק מדבר בבת כהן שנישאת לכהן?

ומתצינן: **סלקא דעתך אמינא** היינו חושבים לומר, כיון שכתוב בפסוק **"כי תחל לזנות" אמר רחמנא**, אם כן **הני מילי** דין זה שחייבת שריפה, אינו אלא רק **היבא דקא מתחלא השתא**, באופן שמתחללת עכשיו על ידי הזנות, **אבל הא**, זאת שנישאה לפסול לה, **כיון דקא מתחלא וקיימא מעיקרא**, כיון שכבר מחוללת ועומדת משעה שנישאה, שאם נישאה לחלל, נתין וממזר — נתחללה מאכילת תרומה, ואפילו אם הבעל ימות בלא בנים, אינה שבה עוד אל בית אביה כנעוריה לאכול בתרומה, וגם נפסלת מן הכהונה שאסורה להנשא עוד לכהן.

דאמר מר, שרב יהודה אמר בשם רב ביבמות [סח א] לדרוש מהפסוק [ויקרא כב יב]: **"ובת כהן כי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל"** — **כיון שנבעלה לפסול לה** — פסלה לעולם מתרומה ומכהונה. מבואר שכבר בנישואיה נתחללה מכהונה.

וגם אם נישאה ללוי ו**ישראל נמי** — אף על פי שאינה מחוללת לעולם, מכל מקום כתוב בפסוק [שם יג] שאם מת הבעל בלא בנים: **"ושבה אל בית אביה כנעוריה"**, מכלל זה אנו לומדים, **דכי איתיה גביה שבזמן** היא ברשות הבעל — **לא אכלה תרומה**, והרי היא מחוללת מן התרומה, לכן **אימא** היינו

אומרים כי באופן זה **לא תידון בשריפה**.

לזה **קא משמע לן** משמיענו הכתוב "איש" מיותר לדרוש כי רק האב צריך להיות כהן, אבל הבעל אינו צריך להיות כהן, ואף על פי שאינה כהנת חייבת שריפה, שהתורה הקפידה רק שתהיה בת איש כהן, ולא שתהיה אשת כהן.

וברייתא זו הסוברת כי בת כהן, אף אם נישאה לפסול לה, נשאת בקדושתה ונידונת בשריפה, **דלא כרבי מאיר**.

דתניא במשנה בתרומות [ז ב]: **בת כהן שניסת לישראל הרי היא ברשות בעלה הישראל**.

ואם **אכלה תרומה** — **משלמת את הקרן** כיון שהתורה לא זיכתה אותה בתרומה, אם כן התרומה אצלה בגזילה.

ואינה משלמת את החומש, כיון שאינה זרה, והיא ראויה לחזור ולאכול בתרומה אם ימות בעלה בלא בנים.

ואם זינתה מיתתה בשריפה.

אבל אם **ניסת לאחר מן הפסולין** נפסלה עד עולם, ונתחללה, והרי היא כזרה גמורה.

ואם אכלה תרומה — **משלמת קרן וחומש**, כדין זר שאכל תרומה.

ואם זינתה מיתתה **בחנק**, כיון שאינה בכלל בת כהן שזינתה שמיתתה בשריפה, שרבי

בשריפה אלא בסקילה.

כמאן כמו מי סובר רבי אליעזר בזה? **אי** רבי אליעזר סובר **כרבנן** שבמשנתינו הסוברים כי סקילה חמורה משריפה, היה צריך לומר הפוך, שהרי ארוסה חמורה מנשואה. **האמרי** והרי רבנן אמרו כי רק **נשואה יצאת** מכלל בת ישראל מחנק **לשריפה**, ולא יצאה ארוסה מסקילה לשריפה.

אי נאמר שרבי אליעזר סובר **כרבי שמעון** שבמשנתינו הסובר כי שריפה חמורה מסקילה, **האמר** הרי רבי שמעון אמר כי **אחת ארוסה ואחת נשואה** שניהם דינם **בשריפה**, ואילו רבי אליעזר אמר שרק ארוסה דינה בשריפה, אבל נשואה דינה בסקילה.

ואי נאמר כי רבי אליעזר הסובר ששריפה חמורה סובר **כרבי ישמעאל**, **האמר** הרי רבי ישמעאל אמר להלן בסוגיא, כי רק **ארוסה יצאת** מכלל בת ישראל מסקילה **לשריפה** ולא **נשואה** שהוא דורש מבנין אב כי הכתוב מדבר רק בארוסה — ולא בנשואה, יוצא לדברי רבי ישמעאל, כי אם זינתה **את חמיה** ברשות חמיה לאחר שנישאה **הנכ** הוא שנידונת, כדין בת ישראל נשואה שזינתה. ואילו רבי אליעזר אמר שנידונת בסקילה.

שלח **רבינן משמיה דרבי יוסי כרבי חנינא:** **כך היא הצעה של משנה**, כך יש לשנות את דברי רבי אליעזר כמו שהיא שנויה ולא להופכה, ויש לפרש בכונתו כי **לעולם** סובר **כרבנן** הסוברים, שארוסה נידונת בסקילה ונשואה בשריפה.

והכי קאמר וכך אמר:

מאיר דורש את הכתוב: "כי תחל לזנות", שחייבת שריפה רק באופן שמתחללת על ידי הזנות, יצאה זו שכבר מחוללת ועומדת משעה שנישאה, **דברי רבי מאיר**.

וחכמים אומרים: גם אם נישאה לפסול לה הרי היא עדיין בקדושתה, ועדיין נחשבת בת כהן, לכן זו וזו — גם אותה שנשאת לישראל, וגם אותה שנשאת לפסול לה, אם אכלו תרומה **משלמות קרן ולא חומש**, ואם זינו **מיתתן בשריפה**.

שנינו בברייתא לעיל: **רבי אליעזר אומר:** דורשים את הכתוב: "**את אביה**" למעט, כי רק אם זינתה את אביה דינה **בשריפה** אבל אם זינתה **את חמיה דינה בסקילה**.

והוינן בה: **מאי** הכוונה בדברי רבי אליעזר כי רק אם זינתה **את אביה** דינה בשריפה, אבל אם זינתה **את חמיה** דינה בסקילה?

אילימא אם נאמר: כי הכוונה: "**את אביה**" — שזינתה **מאביה** — אז דינה בשריפה, "**ואת חמיה**" — שזינתה **מחמיה** — אז אין דינה בשריפה אלא בסקילה.

אם כן קשה: **מאי איריא** מדוע דיבר רבי אליעזר רק על **בת כהן?** הרי **אפילו גבי בת ישראל נמי** הדין כן, שאם בא על **בתו** דינם **בשריפה** ואם בא על **כלתו** דינם **בסקילה** [כמבואר במשנה לקמן נג א].

אלא לעולם רבי אליעזר דיבר בזינתה עם אדם אחר שאינו אביה, וכך יש לפרש דבריו: "**את אביה**" — היינו שזינתה **ברשות אביה** בעודה ארוסה, בזה דינה בשריפה. אבל "**ואת חמיה**" — אם זינתה **ברשות חמיה** לאחר שנישאה, בזה אין דינה

“את אביה — בשריפה”

כלומר הזנות הקרובה לזינתה עם אביה, שקלה היא ממנה בדרגה אחת — דהיינו נשואה בת ישראל שזינתה שדינה בחנק, כאן בכת כהן, הוציאה הכתוב מכלל בת ישראל להחמיר עליה שתהא נידונת בשריפה.

“ואת חמיה — בסקילה”

כלומר הזנות החמורה מזינתה עם אביה, כגון: ארוסה בת ישראל שזינתה שדינה בסקילה. “את חמיה” דנים את בת הכהן כדין הכלה שזינתה עם חמיה שדינה בסקילה.

מתקופה לה רבי ירמיה: כיצד אפשר לפרש כן בדברי רבי אליעזר, **מידי למעלה למטה קתני?** וכי מצינו בדברי רבי אליעזר, שדיבר על זנות למעלה [החמורה] מזינתה עם אביה, ועל זנות שלמטה [הקלה] מזינתה עם אביה.

אלא אמר רבי ירמיה:

לעולם סובר רבי אליעזר **כרבי ישמעאל** נא-ב שאמר כי הכתוב שהוציא בת כהן מכלל בת ישראל שתהא נידונת בשריפה, מדבר רק בארוסה ולא בנשואה, **והכי קאמר** וכך יש לפרש את דברי רבי אליעזר:

“את אביה” — אם זינתה ברשות אביה, דהיינו בעודה ארוסה, דינה בשריפה.

“ואת חמיה” — וכשהיא נשואה, אם מחמיה זינתה — דינה בסקילה כדין בת ישראל שזינתה עם חמיה, **וכל אדם** שזינתה עמו — דינה בחנק, כדין בת ישראל, כי הוא דורש מבנין אב, כי הכתוב שהוציא בת כהן מכלל

א. כל זנות שהיא בבת ישראל **למטה ממיתת אביה**, כלומר: כל זנות שבת ישראל נידונת עליו במיתה קלה יותר מאשר אם זינתה עם אביה שדינה בשריפה, בת כהן נידונת עליו בשריפה כאילו זינתה עם אביה.

ומאי ניהו ומה היא אותה זנות שבבת ישראל מיתתה קלה יותר מאשר אם זינתה עם אביה — **נשואה בת ישראל** שזינתה עם אדם אחר שאינו אביה.

דאילו נשואה בת ישראל שזינתה עם אדר אחר שאינו אביה, דינה בחנק.

הכא בכת כהן נשואה שזינתה עם אחר, אין מקילים בה לדון אותה במיתת חנק הקלה, אלא נידונת כאילו זינתה עם אביה, ונידונת **במיתת אביה**, בשריפה.

ב. כל זנות שהיא בבת ישראל **למעלה ממיתת אביה**, כלומר: כל זנות שבת ישראל נידונת עליו במיתה חמורה יותר מאשר אם זינתה עם אביה שדינה בשריפה. גם בת כהן נידונת עליו במיתה החמורה.

ומאי ניהו ומה היא אותה זנות שבת ישראל נידונת עליו במיתה חמורה יותר מאשר אם זינתה עם אביה — **ארוסה בת ישראל** שזינתה, **דאילו ארוסה בת ישראל** שזינתה **בעלמא** דינה בסקילה החמורה משריפה.

הכא נמי בת כהן ארוסה שזינתה, לא יצאה מכלל בת ישראל להיות נידונת במיתת שריפה הקלה מסקילה, אלא נידונת כאילו זינתה עם חמיה, ונידונת **במיתת חמיה**, בסקילה.

וכך מתפרשים דברי רבי אליעזר: